

Valtiovarainministeriölle**Lausunto Valtiovarainministeriölle Perintö- ja lahjaverolain ym. muutosesitystä koskevasta luonnoksesta**

Valtiovarainministeriö on toimittanut lausunnon luonnoksensa perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 § muuttamisesta.

Lähtökohtaisesti pidämme luonnokseen sisältyviä esityksiä perintö- ja lahjaverotuksen keventämisestä perusteltuina. Sen sijaan kuolintapauksen yhteydessä lähiomaisille kuolintapauskorvauksina maksettavien kuolintapauskorvausten osittaisen verovapauden poistamiselle ei luonnoksessa ole esitetty selkeitä tai kattavia perusteluja. Muutokset voivat myös johtaa yhteiskunnan vastuulla olevien sosiaalisten tukimuotojen tarpeen kasvuun. Näitä vaikutuksia ei luonnoksessa ole riittävästi selvitetty. Myös eräät säästövakuutukseen liitetyt perustelut ovat luonnoksessa ylimalkaisia.

Katsomme, että luonnoksen mukaisia kuolintapauskorvausten verotusta koskevia muutoksia perintö- ja lahjaverolakiin ei tulisi tehdä.

Vapaaehtoisella henkivakuutusturvalla pyritään täydentämään yhteiskunnan järjestämää sosiaalista turvaverkostoa. Suomalaisen sosiaaliturvan nykyinen korkea taso ei kuitenkaan kata kaikkia negatiivisia vaikutuksia, joita lähiomaisen kuolemaan aina liittyy. Näiden vaikutusten taloudelliset ulottuvuudet ovat suurimmillaan silloin, kun vakuutettu henkilö kuolee työikäisenä. Tässä elämänvaiheessa henkilöillä on yleensä myös eniten asuntovelkaa, jonka kustannukset jäävät jälkeenjäävän puolison vastattavaksi. Toisaalta myöhemmin tapahtuvan kuolintapauksen yhteydessä jäljelle jäävän puolisen taloudellista asemaa rasittaa iän myötä kasvavat hoiva- ym. kustannukset, joiden kattamisessa yhteiskunnan järjestämän sosiaaliturvan osuus muuttuu tulevaisuudessa aiempaakin epävarmemmaksi. Näin ollen kuolintapauskorvauksen verotuksen kiristäminen heikentää lähiomaisten mahdollisuuksia selvittää uudessa elämäntilanteessa ilman yhteiskunnan vastuulla olevia turvaverkostoja.

Muutoksen fiskaaliset perustelut ovat myös riittämättömät. Perintö- ja lahjaverotukseen esitettyjen kevennysten kattamiseksi riittämätön noin 20 miljoonan euron kiristys ei riitä kattamaan nyt esitettyjä veronkevennyksiä. Tämän 20 miljoonan euron rasituksen kohdentuminen em. kaltaisille tahoille ei ole yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Nämä vaikutukset ovat varsin tuntuvia, koska suomalaisten varautumisaste oman taloudellisen ja muun turvallisuuden parantamiseksi on varsin matala. Lakisääteisen sosiaaliturvan täydentäminen vapaaehtoisilla vakuutuksilla on tässä mielessä myös yhteiskunnan edun mukaista. Nyt tehty esitysluonnos toimii tässä suhteessa väärään suuntaan.

Esitysluonnoksen sisältyy joitakin kommentteja, joiden esittämistä hallituksen esityksen luonnoksessa voi ihmetellä. Yksi tällainen on sivulla 12 oleva lause; "*Säästäjälle ja veronsaajalle vakuutustuotteen valinta voi veroedusta huolimatta johtaa epäedullisempaan lopputulokseen kuin vaihtoehtoinen sijoitustuote*". Perustelemattomana tällaiset asiayhteyttä vaille jääneet väittämät tulisi poistaa esityksestä.

Esitysluonnoksen mukaan muutokset astuisivat voimaan jo 1.1.2017. Esitysluonnos toimitettiin kommentteille heinäkuun alussa kesken suomalaista lomakautta, joten jos muutokset hyväksyttäisiin esityksen mukaisesti, vakuutusyhtiöiden valmistautumiseen jäisi tosiasiassa aikaa vain muutama kuukausi. Pidämme esitystä tältä osin puutteellisena. Yhtiöiden eri myynti- ja tuotantojärjestelmien muutoksiin ei käytännössä ole varattu min-käänlaista siirtymäaikaa. Mikäli esitys hyväksyttäisiin, tulee vakuutus sopimuslain mukaisen asiakasinformaatiovaatimusten toteuttamiseen (esim. järjestelmämuutoksiin) varata kohtuullinen siirtymäaika.

OP Osuuskunta

Markku Koponen

Lakiasianjohtaja

Jukka Ruuskanen

Johtaja, edunvalvonta